AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 24.5.2023
COM(2023) 608 final

Moladh le haghaidh

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir le Clár Náisiúnta na Gréige um Athchóiriú don bhliain 2023 agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta na Gréige don bhliain 2023

{SWD(2023) 608 final}

Moladh le haghaidh

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir le Clár Náisiúnta na Gréige um Athchóiriú don bhliain 2023 agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta na Gréige don bhliain 2023

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagail 121(2) agus 148(4) de,

Ag féachaint do Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ón gComhairle an 7 Iúil 1997 maidir leis an bhfaireachas ar riochtaí buiséadacha, agus an faireachas ar bheartais eacnamaíocha agus a gcomhordú, a neartú[1] agus go háirithe Airteagal 5(2) de,

Ag féachaint do Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Samhain 2011 maidir le míchothromaíochtaí maicreacnamaíocha a chosc agus a cheartú,[2] agus go háirithe Airteagal 6(1) de,

Ag féachaint don mholadh ón gCoimisiún Eorpach,

Ag féachaint do na rúin ó Pharlaimint na hEorpa,

Ag féachaint do na conclúidí ón gComhairle Eorpach,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Fostaíochta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Eacnamaíoch agus Airgeadais,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Chosaint Shóisialta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Beartas Eacnamaíoch,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Tháinig Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle,[3] lenar bunaíodh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, i bhfeidhm an 19 Feabhra 2021. Is rud í an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a sholáthraíonn tacaíocht airgeadais do na Ballstáit chun athchóirithe agus infheistíochtaí a chur chun feidhme, ionas gurb é atá i gceist léi spreagadh airgeadais atá maoinithe ag an Aontas. I gcomhréir le tosaíochtaí an tSeimeastair Eorpaigh, cuidíonn sí leis an téarnamh eacnamaíoch agus sóisialta, agus le hathchóirithe agus infheistíochtaí inbhuanaithe a chur chun feidhme, go háirithe chun an t-aistriú glas agus digiteach a chur chun cinn agus chun cur le hathléimneacht gheilleagair na mBallstát. Cuidíonn sí freisin ó thaobh an t-airgeadas poiblí a neartú agus borradh a chur faoin bhfás agus faoin gcruthú post sa mheántéarma agus san fhadtéarma, ó thaobh an comhtháthú críochach a fheabhsú laistigh den Aontas agus ó thaobh tacú le cur chun feidhme leanúnach Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta. Rinneadh an ranníocaíocht uasta airgeadais in aghaidh an

[1] IO L 209, 2.8.1997, lch. 1.

[2] IO L 306, 23.11.2011, lch. 25.

[3] Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Feabhra 2021 lena mbunaítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (IO L 57, 18.2.2021, lch. 17).

Bhallstáit faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a thabhairt cothrom le dáta an 30 Meitheamh 2022 i gcomhréir le hAirteagal 11(2) de Rialachán (AE) 2021/241.

(2) An 22 Samhain 2022, ghlac an Coimisiún Suirbhé Bliantúil 2023 don Fhás Inbhuanaithe,[4] rud a chuir tús le Seimeastar Eorpach 2023 le haghaidh chomhordú an bheartais eacnamaíoch. An 23 Márta 2023, d'fhormhuinigh an Chomhairle Eorpach tosaíochtaí an tsuirbhé, tosaíochtaí atá dírithe ar na ceithre ghné den inbhuanaitheacht iomaíoch. An 22 Samhain 2022, ar bhonn Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011, ghlac an Coimisiún freisin Tuarascáil 2023 maidir leis an Sásra Foláirimh, tuarascáil ar shainaithin sé inti go bhfuil an Ghréig ar cheann de na Ballstáit a bhféadfadh míchothromaíochtaí a bheith ag baint di, nó a d'fhéadfadh a bheith i mbaol míchothromaíochtaí, agus a mbeadh grinn-athbhreithniú ag teastáil ina leith. An dáta céanna, ghlac an Coimisiún tuairim freisin maidir le dréachtphlean buiséadach na Gréige don bhliain 2023. Ghlac an Coimisiún moladh freisin le haghaidh moladh ón gComhairle maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro, moladh a ghlac an Chomhairle an 16 Bealtaine 2023, chomh maith leis an togra le haghaidh Thuarascáil Chomhpháirteach 2023 ar Fhostaíocht ina ndéantar anailís ar chur chun feidhme na dTreoirlínte do Bheartas Fostaíochta agus phrionsabail Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta, togra a ghlac an Chomhairle an 13 Márta 2023.

(3) Cé go bhfuil athléimneacht shuntasach á léiriú ag geilleagair an Aontais, tá drochthionchar ag an gcomhthéacs geopholaitiúil orthu fós. Agus an tAontas ag seasamh go daingean leis an Úcráin, tá clár oibre beartais eacnamaíoch agus shóisialta an Aontais dírithe sa ghearrthéarma ar dhrochthionchar na suaití fuinnimh a laghdú, i gcás teaghlaigh leochaileacha agus cuideachtaí leochaileacha araon, agus ar iarrachtaí a choinneáil ar bun chun an t-aistriú glas agus digiteach a bhaint amach sa mheántéarma, sin agus tacaíocht a tabhairt don fhás inbhuanaithe cuimsitheach, an chobhsaíocht mhaicreacnamaíoch a chosaint agus an athléimneacht a mhéadú. Tá sé dírithe go láidir freisin ar iomaíochas agus táirgiúlacht an Aontais a mhéadú.

(4) An 1 Feabhra 2023, d'eisigh an Coimisiún Teachtaireacht maidir le *Plean Tionsclaíoch an Chomhaontaithe Ghlais don Ré Ghlan-Nialasach*[5] chun borradh a chur faoi iomaíochas thionscal glan-nialasachta an Aontais agus chun tacú leis an aistriú tapa chuig an aeráidneodracht. Is comhlánú é an plean ar na hiarrachtaí atá ar siúl faoin gComhaontú Glas don Eoraip agus faoi REPowerEU. Is é is aidhm dó timpeallacht níos tacúla a sholáthar i ndáil le hacmhainneacht monaraíochta an Aontais a mhéadú i dtaca leis na teicneolaíochtaí glan-nialasachta agus leis na táirgí glan-nialasachta a bhfuil gá leo chun spriocanna uaillmhianacha aeráide an Aontais a bhaint amach, agus i ndáil le rochtain a áirithiú ar amhábhair chriticiúla ábhartha, lena n-áirítear é sin a dhéanamh tríd an bhfoinsiú a éagsúlú, trí shaothrú cuí a dhéanamh ar acmhainní geolaíocha sna Ballstáit agus trí athchúrsáil na n-amhábhair a uasmhéadú. Is ar cheithre cholún atá an plean bunaithe: timpeallacht rialála intuartha agus shimplithe, rochtain ar mhaoiniú a bhrostú, scileanna a fheabhsú, agus trádáil oscailte do shlabhraí soláthair athléimneacha. An 16 Márta 2023, d'eisigh an Coimisiún freisin an Teachtaireacht dar teideal *Iomaíochas fadtéarmach an Aontais: níos faide ar aghaidh ná 2030*,[6] teachtaireacht a leagadh amach de réir naoi spreagadh a threisíonn a chéile ar mhaithe le hoibriú i dtreo creat rialála lena bhfeabhsófaí an fás. Sa Teachtaireacht, leagtar amach tosaíochtaí beartais arb é is aidhm dóibh feabhsuithe

4 COM(2022) 780 final.
5 COM(2023) 62 final.
6 COM(2023) 168 final.

struchtúracha, infheistíochtaí dea-dhírithe agus bearta rialála a áirithiú le haghaidh iomaíochas fadtéarmach an Aontais agus a Bhallstát. Cuidíonn na moltaí thíos ó thaobh aghaidh a thabhairt ar na tosaíochtaí sin.

(5) In 2023, tá an Seimeastar Eorpach um chomhordú an bheartais eacnamaíoch fós ag forbairt i gcomhréir le cur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta. Tá cur chun feidhme iomlán na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta fós riachtanach chun go mbainfear amach na tosaíochtaí beartais faoin Seimeastar Eorpach, ós rud é go dtugann na pleananna aghaidh ar iomlán na moltaí tírshonracha ábhartha a eisíodh le blianta beaga anuas, nó ar fhothacar nach beag díobh. Tá moltaí tírshonracha 2019, 2020 agus 2022 fós chomh hábhartha céanna maidir le pleananna téarnaimh agus athléimneachta arna n-athbhreithniú, arna dtabhairt cothrom le dáta nó arna leasú i gcomhréir le hAirteagail 14, 18 agus 21 de Rialachán (AE) 2021/241.

(6) Is é is aidhm do Rialachán REPowerEU[7] arna ghlacadh an 27 Feabhra 2023, deireadh a chur go tapa le spleáchas an Aontais ar allmhairí breosla iontaise ón Rúis. Cuirfidh sé sin leis an tslándáil fuinnimh agus le héagsúlacht sholáthar fuinnimh an Aontais, agus ag an am céanna, méadóidh sé acmhainneachtaí stórála, an éifeachtúlacht fuinnimh, agus glacadh na bhfoinsí in-athnuaite fuinnimh. Leis an Rialachán sin, cuirtear ar chumas na mBallstát caibidil nua REPowerEU a chur lena bplean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta chun go maoineofar athchóirithe agus infheistíochtaí tábhachtacha a chuideoidh le cuspóirí REPowerEU a bhaint amach. Ina theannta sin, cuideoidh na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí céanna ó thaobh borradh a chur faoi iomaíochas thionscal glan-nialasachta an Aontais mar a leagtar amach i bPlean Tionsclaíoch an Chomhaontaithe Ghlais do Ré na Glan-Nialasachta, agus rachaidh siad i ngleic leis na moltaí tírshonracha a bhaineann le fuinneamh arna n-eisiúint chuig na Ballstáit in 2022 agus, i gcás inarb infheidhme, in 2023. Le Rialachán REPowerEU, tugtar isteach catagóir nua de thacaíocht airgeadais neamh-in-aisíoctha, atá á cur ar fáil do na Ballstáit chun athchóirithe agus infheistíochtaí nua a bhaineann le fuinneamh a mhaoiniú faoina bplean téarnaimh agus athléimneachta.

(7) An 8 Márta 2023 ghlac an Coimisiún Teachtaireacht lena gcuirtear treoraíocht ar fáil maidir leis an mbeartas fioscach don bhliain 2024. Is é is aidhm di tacú le hullmhú chláir na mBallstáit um chobhsaíocht agus um chóineasú, agus an comhordú beartais a neartú ar an gcaoi sin.[8] Thug an Coimisiún chun cuimhne go ndéanfar clásal éalaithe ginearálta an Chomhshocraithe Cobhsaíochta agus Fáis a dhíghníomhachtú i ndeireadh 2023. D'éiligh an Coimisiún go mbeadh beartais fhioscacha ann in 2023-2024 a d'áiritheodh an inbhuanaitheacht fiachais sa mheántéarma agus a mhéadódh an acmhainneacht fáis ar bhealach inbhuanaithe chomh maith. Iarradh ar na Ballstáit a leagan amach ina gclár um chobhsaíocht agus um chóineasú don bhliain 2023 conas a áiritheoidh a bplean fioscach go n-urramófar luach tagartha an easnaimh, is é sin 3 % de OTI, chomh maith le laghdú inchreidte leanúnach an fhiachais, sin nó conas a choinneofar an fiachas ar leibhéal stuama sa mheántéarma. D'iarr an Coimisiún ar na Ballstáit deireadh a chur de réir a chéile le beartais fhioscacha náisiúnta a tugadh isteach chun teaghlaigh agus gnólachtaí a chosaint ar shuaitheadh na bpraghsanna fuinnimh, agus deireadh a chur ar dtús leis na beartais is lú a spriocdhíríodh. Thug sé

[7] Rialachán (AE) 2023/435 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Feabhra 2023 lena leasaítear Rialachán (AE) 2021/241 a mhéid a bhaineann le caibidlí REPowerEU i bpleananna téarnaimh agus athléimneachta agus lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) 2021/1060 agus (AE) 2021/1755 agus Treoir 2003/87/CE (IO L 63, 28.2.2023, lch. 1).

[8] COM(2023) 141 final.

le fios gur cheart do na Ballstáit, dá mba rud é gur ghá síneadh a chur le bearta tacaíochta mar gheall ar bhrú a bheith ann an athuair ó thaobh praghsanna fuinnimh de, gur cheart dóibh na bearta sin a spriocdhíriú ar theaghlaigh leochaileacha agus ar ghnólachtaí leochaileacha ar bhealach i bhfad níos fearr ná mar a rinneadh roimhe seo. Mhol an Coimisiún go ndéanfaí moltaí fioscacha a chainníochtú agus a dhifreáil, agus go ndéanfaí iad a fhoirmliú ar bhonn an ghlanchaiteachais phríomhúil, mar a mholtar ina Theachtaireacht maidir le treoirlínte le haghaidh athchóiriú ar chreat rialachais eacnamaíoch an Aontais Eorpaigh.[9] Mhol sé gur cheart do na Ballstáit uile leanúint ar aghaidh ag cosaint na hinfheistíochta a mhaoinítear go náisiúnta agus a áirithiú go n-úsáidfear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus cistí eile an Aontais go héifeachtach, go háirithe i bhfianaise an aistrithe ghlais agus dhigitigh agus na gcuspóirí athléimneachta. Thug an Coimisiún le fios go molfadh sé don Chomhairle tús a chur, in earrach na bliana 2024, leis na nósanna imeachta um easnamh iomarcach bunaithe ar easnaimh, ar bhonn na sonraí olltoraidh maidir le 2023, i gcomhréir leis na forálacha dlíthiúla atá ann faoi láthair.

(8) An 26 Aibreán 2023, thíolaic an Coimisiún tograí reachtacha chun athchóiriú cuimsitheach ar rialacha rialachais eacnamaíoch an Aontais a chur chun feidhme. Is é is príomhchuspóir do na tograí inbhuanaitheacht an fhiachais phoiblí a neartú agus fás inbhuanaithe agus cuimsitheach a chur chun cinn sna Ballstáit uile trí athchóirithe agus trí infheistíochtaí. Is é is aidhm do na tograí níos mó smachta do na Ballstáit ar dhearadh a bpleananna meántéarmacha, agus córas forfheidhmiúcháin níos déine a chur i bhfeidhm ag an am céanna chun a chinntiú go gcomhlíonfaidh na Ballstáit na gealltanais a thugann siad ina bpleananna meántéarmacha struchtúracha fioscacha. Is é an cuspóir atá ann an obair reachtach a thabhairt i gcrích in 2023.

(9) An 30 Aibreán 2021, chuir an Ghréig a plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta faoi bhráid an Choimisiúin, i gcomhréir le hAirteagal 18(1) de Rialachán (AE) 2021/241. De bhun Airteagal 19 de Rialachán (AE) 2021/241, rinne an Coimisiún measúnú ar ábharthacht, éifeachtacht, éifeachtúlacht agus comhleanúnachas an phlean téarnaimh agus athléimneachta, i gcomhréir leis na treoirlínte measúnaithe in Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán sin. An 13 Iúil 2021, ghlac an Chomhairle cinneadh maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta na Gréige[10]. Tá scaoileadh na dtráthchodanna ag brath ar chinneadh ón gCoimisiún, arna dhéanamh i gcomhréir le hAirteagal 24(5) de Rialachán (AE) 2021/241, go bhfuil na garspriocanna agus na spriocanna ábhartha a leagtar amach sa Chinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle comhlíonta go sásúil ag an nGréig. Tuigtear gurb é atá i gceist le comhlíonadh sásúil, nach ndeachthas siar ar ghnóthú na ngarspriocanna agus na spriocanna a gnóthaíodh roimhe sin.

(10) An 2 Bealtaine 2023, chuir an Ghréig isteach a Clár Náisiúnta um Athchóiriú don bhliain 2023 agus an 29 Aibreán 2023 chuir sí isteach a Clár Cobhsaíochta don bhliain 2023, i gcomhréir le hAirteagal 4(1) de Rialachán (CE) Uimh. 1466/97. Chun na naisc atá eatarthu a chur san áireamh, rinneadh measúnú ar an dá chlár le chéile. I gcomhréir le hAirteagal 27 de Rialachán (AE) 2021/241, is léiriú é an Clár Náisiúnta um Athchóiriú don bhliain 2023 ar thuairisciú leathbhliantúil na Gréige maidir leis an dul chun cinn atá déanta ó thaobh a plean téarnaimh agus athléimneachta a bhaint amach.

---

9 COM(2022) 583 final.

10 Cinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle an 13 Iúil 2021 maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta na Gréige (ST 10152/21; ST 10152/21 ADD 1).

(11) D'fhoilsigh an Coimisiún tuarascáil tíre 2023 maidir leis an nGréig[11] an 24 Bealtaine 2023. Rinneadh measúnú sa tuarascáil sin ar dhul chun cinn [na Gréige] ó thaobh aghaidh a thabhairt ar na moltaí tírshonracha ábhartha a ghlac an Chomhairle idir 2019 agus 2022, agus measadh cur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na Gréige. Ar bhonn na hanailíse sin, léiríodh sa tuarascáil tíre na bearnaí atá ann i ndáil leis na dúshláin nár tugadh aghaidh orthu sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, sin nó nár tugadh aghaidh orthu ach go páirteach, mar aon le dúshláin nua agus dúshláin atá ag teacht chun cinn. Rinneadh measúnú inti freisin ar dhul chun cinn na Gréige ó thaobh Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme agus ó thaobh príomhspriocanna an Aontais maidir le fostaíocht, scileanna agus laghdú na bochtaineachta a bhaint amach, sin agus ar an dul chun cinn i dtreo Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a bhaint amach.

(12) Rinne an Coimisiún grinn-athbhreithniú faoi Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 le haghaidh na Gréige agus d'fhoilsigh sé a thorthaí an 24 Bealtaine 2023[12]. Tháinig sé ar an gconclúid go bhfuil míchothromaíochtaí maicreacnamaíocha iomarcacha sa Ghréig. Go háirithe, tá laghdú ag teacht ar na leochaileachtaí a bhaineann le hardfhiachas rialtais agus le stoc ard iasachtaí neamhthuillmheacha i gcomhthéacs an ardleibhéil dífhostaíochta, ach tá meath tagtha ar a staid sheachtrach. Is cúis mhór imní é gur tháinig méadú mór ar an easnamh sa chuntas reatha in 2022, d’ainneoin an téarnaimh ar an ioncam turasóireachta. Cé go bhfuiltear ag tuar go dtiocfaidh laghdú ar an easnamh seachtrach i mbliana agus an bhliain seo chugainn, fanfaidh sé i bhfad os cionn an leibhéil is gá chun a áirithiú go dtiocfaidh feabhas buan ar an nglanstaid infheistíochta idirnáisiúnta. Cé gurb é an cóimheas fiachais rialtais-OTI an cóimheas is airde san Aontas, tháinig feabhas mór air in 2022, a bhuí, den chuid is mó, le fás láidir ainmniúil OTI, agus tá coinne leis go laghdóidh sé a thuilleadh in 2023 agus in 2024. Thit iasachtaí neamhthuillmheacha go mór anuraidh, ag tógáil ar na laghduithe móra sna blianta roimhe sin, ach tá siad fós ard agus tá siad fós ag meá ar bhrabúsacht agus ar acmhainneacht iasachtaithe na mbanc, rud a chuireann isteach ar dhoimhniú an chaipitil agus ar fhás táirgiúlachta an gheilleagair. Chuidigh an fhreagairt bheartais le míchothromaíochtaí a leachtú agus is deis mhór é cur chun feidhme RRP chun dul i ngleic le laigí struchtúracha atá fós ann. Mar sin féin, tá gá le tuilleadh iarrachtaí, go háirithe chun a áirithiú go gcuirfear feabhas mór ar chomhardaithe seachtracha, agus go dtiocfaidh laghdú breise ar iasachtaí neamhthuillmheacha, lena n-áirítear trí éifeachtacht fhorfheidhmiú na bhfiachas a mhéadú agus trí fheabhas a chur ar mhargadh na n-iasachtaí neamhthuillmheacha tánaisteacha.

(13) Bunaithe ar shonraí arna mbailíochtú ag Eurostat,[13] tháinig laghdú ar easnamh rialtais ghinearálta na Gréige ó 7.1 % de OTI in 2021 go 2.3 % in 2022, agus thit an t-ollfhiachas rialtais ó 194.6 % de OTI ag deireadh 2021 go 171.3 % ag deireadh 2022.

(14) Na bearta beartais fhioscaigh a glacadh chun tionchar eacnamaíoch agus sóisialta an mhéadaithe ar phraghsanna fuinnimh a mhaolú, bhí tionchar ag na bearta sin ar an gcomhardú ginearálta rialtais. In 2022, áiríodh ar na bearta méadaithe caiteachais sin fóirdheontais leictreachais do theaghlaigh agus do ghnólachtaí, sochair shóisialta mhéadaithe do theaghlaigh leochaileacha. Fritháiríodh costas na mbeart sin go páirteach le cánacha nua ar bhrabúis amhantair de chuid táirgeoirí agus soláthróirí

11 SWD(2023) 608 final.
12 SWD(2023) 631 final.
13 Táscairí Euro Eurostat, 47/2023, 21.4.2023

fuinnimh, is é sin an phraghasteorainn uasta ar tháirgeoirí leictreachais agus an tobhach urghnách ar tháirgeoirí leictreachais don tréimhse Deireadh Fómhair 2021 go Meitheamh 2022. Measann an Coimisiún go mbeidh glanchostas buiséadach na mbeart sin cothrom le 2.5 % de OTI in 2022. Ag an am céanna, thit costas measta bhearta éigeandála sealadacha COVID-19 go 1.5 % de OTI in 2022, ó 6.5 % in 2021.

(15) An 18 Meitheamh 2021, mhol an Chomhairle gur cheart don Ghréig[14] an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a úsáid in 2022 chun infheistíocht bhreise a mhaoiniú chun tacú leis an téarnamh agus beartas fioscach stuama á shaothrú aici ag an am céanna. Thairis sin, ba cheart go gcaomhnódh an Ghréig infheistíocht a mhaoinítear go náisiúnta.

(16) De réir mheastacháin an Choimisiúin, bhí an staid fhioscach[15] in 2022 fabhrach – arbh ionann í agus 1.0 % de OTI. Mar a mhol an Chomhairle, lean an Ghréig de thacaíocht a thabhairt don téarnamh trí infheistíochtaí atá le maoiniú leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta. B'ionann caiteachas arna mhaoiniú ag deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus 2.1 % de OTI in 2022 (2.6 % de OTI in 2021). Ba é céimniú amach na clárthréimhse roimhe sin is cúis leis an laghdú ar chaiteachas a mhaoinítear le deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus cistí eile de chuid an Aontais in 2022 agus níor tháinig méadú ar chaiteachas infheistíochta sa chlárthréimhse nua go fóill. Chuir infheistíocht a mhaoinítear go náisiúnta rannchuidiú fairsingiúcháin 0.6 pointe céatadáin ar fáil don staid fhioscach[16]. Dá bhrí sin, chaomhnaigh an Ghréig an infheistíocht a mhaoinítear go náisiúnta, mar a mhol an Chomhairle. Ag an am céanna, sholáthraigh an fás ar chaiteachas reatha príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta (glan ar bhearta nua ioncaim) rannchuidiú fairsingiúcháin 0.6 pointe céatadáin don staid fhioscach. Áiríodh leis an rannchuidiú suntasach fairsingiúcháin sin tionchar breise na mbeart beartais fhioscaigh chun tionchar eacnamaíoch agus sóisialta an mhéadaithe ar phraghsanna fuinnimh a mhaolú (glanchostas buiséadach breise 2 % de OTI). Dá bhrí sin, chuir an Ghréig teorainn leordhóthanach leis an bhfás ar chaiteachas reatha a mhaoinítear go náisiúnta.

(17) Tá an cás maicreacnamaíoch atá ina bhuntaca leis na réamh-mheastacháin bhuiséadacha sa Chlár Cobhsaíochta réalaíoch in 2023 agus tá sé dóchasach ina dhiaidh sin. Tá sé measta ag an rialtas go dtiocfaidh méadú 2.3 % in 2023 agus 3 % in 2024 ar an bhfíor-OTI. I gcomparáid leis sin, tuartar i réamhaisnéis earraigh 2023 ón gCoimisiún fíorfhás OTI níos airde de 2.4 % in 2023 agus fíorfhás OTI níos ísle de 1.9 % in 2024, go príomha mar gheall ar dhifríochtaí sna toimhdí maidir le gníomhaíocht infheistíochta agus ranníocaíochtaí ón earnáil sheachtrach. Réamh-mheasann an Clár Cobhsaíochta don bhliain 2023 ranníocaíochtaí níos airde ó ollfhoirmiú caipitil sheasta, go háirithe in 2024, agus tá an Coimisiún ag súil go bhfanfaidh allmhairí earraí níos airde ná mar atá i réamh-mheastacháin na n-údarás.

---

14 Moladh ón gComhairle an 18 Meitheamh 2021 ina dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta na Gréige don bhliain 2021, IO C 304, 29.7.2021, lch. 33.

15 Is é rud a bhíonn i gceist le tomhas na staide fioscaí an t-athrú ar chaiteachas príomhúil (glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim), gan bearta sealadacha éigeandála a bhaineann le géarchéim COVID-19 a áireamh, ach lena n-áirítear caiteachas a mhaoinítear trí thacaíocht neamh-inaisíoctha (deontais) ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus ó chistí eile de chuid an Aontais, i gcoibhneas le hacmhainneacht fáis mheántéarmaigh. Chun tuilleadh sonraí a fháil, féach Bosca 1 sna Táblaí Staidrimh Fioscacha.

16 Sholáthraigh caiteachas caipitil eile a mhaoinítear go náisiúnta rannchuidiú neodrach 0.0 pointe céatadáin de OTI

(18) Ina Chlár Cobhsaíochta don bhliain 2023, measann an rialtas go laghdóidh cóimheas an easnaimh rialtais ghinearálta go 1.8 % de OTI in 2023. Is léiriú é an laghdú in 2023 den chuid is mó ar chéimniú amach na mbeart fioscach a bhaineann leis an bpaindéim agus ar an laghdú ar chostas na mbeart a bhaineann le fuinneamh chomh maith leis an ioncam atá ag dul i méid i ngeall ar an bhfás eacnamaíoch. De réir an Chláir, meastar go dtiocfaidh laghdú ar chóimheas ollfhiachais rialtais-OTI ó 171.3 % ag deireadh 2022 go 162.6 % ag deireadh 2023. Tuartar i réamhaisnéis earraigh 2023 ón gCoimisiún go mbeidh easnamh rialtais 1.3 % de OTI ann le haghaidh 2023. Tá sé sin níos ísle ná an t-easnamh atá tuartha sa Chlár Cobhsaíochta, go príomha mar gheall ar éabhlóid níos fabhraí ar bhoinn chánach arna spreagadh ag na toimhdí maicreacnamaíocha, lena n-áirítear comhdhéanamh an fháis agus caiteachais níos ísle an bhuiséid shóisialta i gcomhréir leis an tearc-chaiteachas córasach a tugadh faoi deara le blianta beaga anuas. Tuartar i réamhaisnéis earraigh 2023 ón gCoimisiún gur cóimheas ollfhiachais rialtais-OTI is ísle ná sin a bheidh ann ag deireadh 2023, is é sin 160.2 %. Is é is cúis leis an difríocht den chuid is mó fás ainmniúil OTI níos airde, agus ar bhonn níos lú, réamhaisnéis an Choimisiúin maidir le heasnamh rialtais ghinearálta níos ísle.

(19) Beidh tionchar go fóill ag na bearta fioscacha a glacadh chun tionchar eacnamaíoch agus sóisialta an mhéadaithe ar phraghsanna fuinnimh a mhaolú ar an gcomhardú rialtais in 2023. Is éard atá iontu bearta ar cuireadh síneadh ama leo ó 2022 (go háirithe: na fóirdheontais leictreachais do theaghlaigh agus do ghnólachtaí). Déantar costas na mbeart sin a fhritháireamh go páirteach i gcónaí le cánacha ar bhrabúis amhantair na soláthraithe fuinnimh, is é sin praghasteorainn uasta ar tháirgeoirí leictreachais agus an ranníocaíocht dlúthpháirtíochta ó scaglanna. Agus an t-ioncam sin á chur san áireamh, tuartar glanchostas buiséadach na mbeart tacaíochta i réamhaisnéis earraigh 2023 ón gCoimisiún ag 0.2 % de OTI in 2023[17]. De réir dealraimh, níl formhór na mbeart in 2023 dírithe ar na teaghlaigh ná na gnólachtaí is leochailí, ná ní chaomhnaíonn siad an comhartha praghais go hiomlán chun an t-éileamh fuinnimh a laghdú agus an éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú. Mar thoradh air sin, i réamhaisnéis earraigh 2023 ón gCoimisiún meastar gurb é 0.1 % de OTI in 2023 (i gcomparáid le 0.5 % de OTI in 2022) méid na mbeart tacaíochta spriocdhírithe atá le cur san áireamh sa mheasúnú ar chomhlíonadh an mholta le haghaidh 2023. Ar deireadh, meastar go mbainfidh comhardú rialtais 2023 tairbhe as deireadh a chur de réir a chéile le bearta éigeandála sealadacha COVID-19 de 1.5 % de OTI.

(20) An 12 Iúil 2022, mhol an Chomhairle[18] go ndéanfaidh an Ghréig beartas fioscach stuama a áirithiú in 2023, go háirithe trí theorainn a chur leis an bhfás ar chaiteachas reatha príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta faoi bhun an fháis aschuir fhéideartha mheántéarmaigh[19], agus tacaíocht leanúnach shealadach spriocdhírithe á cur san áireamh le haghaidh na dteaghlach agus na ngnólachtaí is leochailí i dtaobh méaduithe ar phraghsanna fuinnimh agus le haghaidh daoine atá ag teitheadh ón Úcráin. Ag an am céanna, ba cheart don Ghréig a bheith réidh chun an caiteachas reatha a chur in oiriúint don staid atá ag athrú. Moladh don Ghréig freisin infheistíocht phoiblí a

[17] Is ionann an figiúr agus leibhéal chostas bhuiséadacha bhliantúla na mbeart sin, lena n-áirítear ioncam agus caiteachas reatha chomh maith le – i gcás inarb ábhartha – bearta caiteachais chaipitil.

[18] Moladh ón gComhairle an 12 Iúil 2022 maidir le Clár Náisiúnta na Gréige um Athchóiriú agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta na Gréige don bhliain 2022, IO C 334, 1.9.2022, lch. 60.

[19] Bunaithe ar réamhaisnéis earraigh 2023 ón gCoimisiún, meastar go mbeidh fás aschuir ionchasach meántéarmach na Gréige (meán 10 mbliana) ag 4.8 % i dtéarmaí ainmniúla.

leathnú le haghaidh an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh, agus le haghaidh na slándála fuinnimh, agus tionscnamh REPowerEU á chur san áireamh, lena n-áirítear é sin a dhéanamh trí leas a bhaint as an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus as cistí eile de chuid an Aontais.

(21) In 2023, tuartar go mbeidh an staid fhioscach i réamhaisnéis earraigh 2023 ón gCoimisiún neodrach den chuid is mó (- 0.2 % de OTI), i gcomhthéacs an bhoilscithe aird. Tagann sé sin i ndiaidh staid fhioscach fhairsingiúcháin a bheith ann in 2022 (- 1.0 % de OTI). Réamh-mheastar go soláthróidh an fás ar chaiteachas reatha príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta (glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim) in 2023 ranníocaíocht chrapthach de 0.3 % de OTI don staid fhioscach. Dá bhrí sin, tá fás réamh-mheasta an chaiteachais reatha phríomhúil a mhaoinítear go náisiúnta i gcomhréir leis an moladh ón gComhairle. Is é is cúis le ranníocaíocht chrapthach réamh-mheasta an chaiteachais reatha phríomhúil a mhaoinítear go náisiúnta, go bunúsach, costais laghdaithe na mbeart tacaíochta (spriocdhírithe agus neamh-spriocdhírithe) do theaghlaigh agus do ghnólachtaí mar fhreagairt ar ardú praghsanna fuinnimh (laghdú 2.3 % de OTI). Is é an méadú ar chaiteachas sóisialta an príomhspreagadh don fhás ar chaiteachas reatha príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta (glan ar bhearta nua ioncaim). B'ionann caiteachas a mhaoinítear le deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus 2.5 % de OTI in 2023, agus thug infheistíocht a mhaoinítear go náisiúnta ranníocaíocht neodrach don staid fhioscach de 0.0 pointe céatadáin[20]. Dá bhrí sin, tá sé beartaithe ag an nGréig infheistíocht bhreise a mhaoiniú tríd an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus trí chistí eile de chuid an Aontais agus réamh-mheastar go gcaomhnóidh sí infheistíocht a mhaoinítear go náisiúnta chomh maith. Tá sé beartaithe aici infheistíocht phoiblí a mhaoiniú le haghaidh na an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh, agus le haghaidh na slándála fuinnimh, amhail 8 000 pointe luchtaithe a bhfuil rochtain ag an bpobal orthu a shuiteáil i bpríomhshuíomhanna uirbeacha agus fo-uirbeacha, riarachán poiblí a dhigitiú, agus feabhas a chur ar idirnascadh leictreachais na n-oileán.

(22) De réir an Chláir Cobhsaíochta meastar go laghdóidh an t-easnamh rialtais ghinearálta go 0.8 % de OTI in 2024. Is léiriú é an laghdú in 2024 den chuid is mó ar dheireadh a chur de réir a chéile leis na bearta fuinneamh atá fágtha, i measc bearta eile, agus ar an méadú ar ioncam de thoradh an fháis eacnamaíoch láidir. Leis an gclár, táthar ag súil go dtiocfaidh laghdú go 150.8 % ar chóimheas ollfhiachais rialtais-OTI ag deireadh 2024. Bunaithe ar bhearta beartais atá aitheanta ag scoithdháta na réamhaisnéise, tuartar i réamhaisnéis earraigh 2023 ón gCoimisiún easnamh rialtais de 0.6 % de OTI in 2024. Tá sé sin níos ísle ná an t-easnamh atá tuartha sa chlár, go príomha mar gheall ar na toimhdí maidir le forghníomhú an bhuiséid shóisialta, go háirithe an caiteachas níos ísle ar shochair shóisialta agus ar phinsin. I réamhaisnéis earraigh 2023 ón gCoimisiún, tuartar go mbeidh cóimheas ollfhiachais rialtais-OTI níos airde, is é sin 154.5 % ag deireadh 2024.

(23) Beartaítear leis an gClár Cobhsaíochta deireadh a chur de réir a chéile leis na bearta tacaíochta fuinnimh ar fad in 2024. Glacann an Coimisiún leis freisin go gcuirfear deireadh iomlán le bearta tacaíochta fuinnimh in 2024. Braitheann sé sin ar an toimhde nach dtiocfaidh aon mhéadú eile ar phraghsanna fuinnimh.

[20] Leis an gcaiteachas caipitil eile a mhaoinítear go náisiúnta, réamh-mheastar go soláthrófar rannchuidiú fairsingiúcháin 0.1 pointe céatadáin de OTI

(24) Éilítear le Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ón gComhairle go gcuirfear feabhas bliantúil ar chomhardú an bhuiséid struchtúraigh chun an cuspóir meántéarmach a bhaint amach, agus 0.5 % de OTI mar thagarmharc[21]. Agus breithnithe inbhuanaitheachta fioscaí á gcur san áireamh,[22] bheadh sé iomchuí feabhas 0.3 % ar a laghad de OTI a chur ar an gcomhardú struchtúrach le haghaidh 2024. Chun feabhas den sórt sin a áirithiú, níor cheart go rachadh an fás ar ghlanchaiteachas príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta[23] in 2024 thar 2.6 %, mar a léirítear sa mholadh seo. Cuideoidh sé sin freisin leis an seasamh seachtrach a neartú. Ag an am céanna, ba cheart deireadh a chur de réir a chéile leis na bearta tacaíochta fuinnimh atá fágtha (a mheasann an Coimisiún gurb ionann iad faoi láthair agus 0.2 % de OTI in 2023), ag brath ar fhorbairtí sa mhargadh fuinnimh agus ag tosú ó na cinn is lú a spriocdhíríodh, agus ba cheart na coigiltis ghaolmhara a úsáid chun an t-easnamh rialtais a laghdú.

(25) Má ghlactar leis nach bhfuil aon athrú ar bheartais, tá sé beartaithe ag réamhaisnéis earraigh 2023 ón gCoimisiún go dtiocfaidh fás 0.7 % ar ghlanchaiteachas príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta in 2024, rud atá faoi bhun an ráta fáis atá molta. Is mó an coigeartú atá tuartha i réamhaisnéis an Choimisiúin ná an coigilteas a thiocfaidh as deireadh iomlán a chur leis na bearta tacaíochta fuinnimh

(26) De réir an chláir, tá coinne leis go dtiocfaidh méadú ar an infheistíocht rialtais ó 4.8 % de OTI in 2023 go 5.4 % de OTI in 2024. Léiríonn an infheistíocht níos airde an infheistíocht a mhaoinítear go náisiúnta atá beagán níos ísle agus infheistíocht níos airde atá maoinithe ag an Aontas, is é sin tríd an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta. Tagraíonn an clár d'athchóirithe agus d'infheistíochtaí a mheastar a rannchuideoidh le hinbhuanaitheacht fhioscach agus le fás inbhuanaithe agus cuimsitheach. Áirítear orthu sin infheistíochtaí ard-bhreisluacha agus athchóirithe struchtúracha i dtreo na n-aistrithe glasa, digiteacha agus fuinnimh, atá mar chuid den Phlean Téarnaimh agus Athléimneachta freisin.

(27) Leagtar amach sa Chlár Cobhsaíochta conair fhioscach mheántéarmach go dtí 2026. Dé réir an chláir, meastar go laghdóidh an t-easnamh rialtais ghinearálta de réir a chéile go 0.5 % de OTI in 2025 agus go 0.1 % faoi 2026. Dá bhrí sin, tá sé beartaithe go bhfanfaidh an t-easnamh rialtais ghinearálta faoi bhun 3 % de OTI thar thréimhse an chláir. De réir an chláir, meastar go dtiocfaidh laghdú ar chóimheas ollfhiachais rialtais-OTI ó 150.8 % ag deireadh 2024 go 135.2 % ag deireadh 2026.

(28) Ag tógáil ar na dea-chleachtais agus ar na hathchóirithe a gabhadh de láimh mar chuid den phlean téarnaimh agus athléimneachta, d'fhéadfaí cabhrú chun aghaidh a thabhairt ar an mbearna infheistíochta de bharr leasuithe a rinneadh ar chreat beartais cánach na Gréige. Go sonrach, dá dtabharfaí isteach réamhchóras rialaithe cánach, d'fhéadfaí an deimhneacht dhlíthiúil a neartú d'infheisteoirí agus d'fhéadfaí na hiarrachtaí leanúnacha atá á ndéanamh chun an córas cánach a shimpliú a mhéadú. D'fhéadfadh

---

21 Cf. Airteagal 5 de Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ón gComhairle, lena gceanglaítear freisin coigeartú is mó ná 0.5 % de OTI a dhéanamh i gcás Ballstát a bhfuil fiachas rialtais acu ar mó é ná 60 % de OTI, nó a bhfuil rioscaí níos suntasaí acu maidir le hinbhuanaitheacht fiachais.

22 Mheas an Coimisiún nach mbeadh méadú ar an bpríomhchomhardú struchtúrach mar sciar de OTI ag teastáil ón nGréig chun laghdú inchreidte fiachais a bhaint amach sa mheántéarma. Bhí an meastachán sin bunaithe ar réamhaisnéis an fhómhair 2022 ón gCoimisiún. Ba é túsphointe an mheastacháin sin an t-easnamh rialtais agus an fiachas rialtais réamh-mheasta le haghaidh 2024, agus glacadh leis go dtarraingeofaí siar bearta tacaíochta fuinnimh in 2024.

23 Sainmhínítear glanchaiteachas príomhúil mar chaiteachas a mhaoinítear go náisiúnta agus atá glan ó bhearta lánroghnacha ioncaim agus gan caiteachas úis mar aon le caiteachas timthriallach dífhostaíochta a áireamh.

athbhreithniú ar an gcóras cánach cabhrú freisin leis an mbonn cánach a mhéadú a mhéid a bhaineann le daoine féinfhostaithe agus tacú le hinfheistíocht. D'fhéadfaí feabhas a chur ar chomhlíonadh cánach trí chur i bhfeidhm íocaíochtaí leictreonacha a leathnú agus trí úsáid mhéadaithe a bhaint as an bhfaisnéis a eascraíonn as íocaíochtaí leictreonacha, agus aird á tabhairt go háirithe ar fhianaise le déanaí go bhfuil éagothromaíocht ag dul i méid idir ioncam íseal dearbhaithe agus láimhdeachas daoine féinfhostaithe atá ag dul i méid go tapa, de réir dealraimh. Go háirithe, trí úsáid níos fearr a bhaint as an bhfaisnéis a eascraíonn as íocaíochtaí leictreonacha i gcás gairmeacha spriocdhírithe. Tá coinne leis go gcuirfidh claochlú digiteach leanúnach an Údaráis Neamhspleách um Ioncam Poiblí, i measc nithe eile, leis an gcuspóir seo. Mar sin féin, tá sé ríthábhachtach go méadófar neamhspleáchas an údaráis chun a bhonneagar acmhainní daonna agus TF a bhainistiú agus a fhorbairt i bhfianaise na ndúshlán leanúnach atá roimh chórais chánach ar fud an domhain.

(29) Lean an Ghréig de bhearta a dhéanamh chun a riarachán poiblí a nuachóiriú, ach tá a feidhmíocht fhoriomlán íseal go fóill. Tar éis coigeartú suntasach tar éis 2010, rinneadh méid agus costas an riaracháin phoiblí a ailíniú go ginearálta le meán an Aontais. D'fhan bille pá na Gréige cobhsaí in 2022 ag 10.8 % de OTI, rud a bhí beagán os cionn mheán an Aontais (10.2 % de OTI). Chun na gnóthachain sin a chosaint, beidh sé ríthábhachtach a áirithiú go leanfar den ghreille pá aontaithe a chur i bhfeidhm, agus ag an am céanna na leibhéil foirne atá ann faoi láthair a choinneáil ar bun tríd an riail earcaíochta 'ceann amháin isteach, ceann amháin amach' a chur i bhfeidhm maidir le baill foirne bhuana mar aon leis an uasteorainn do bhaill foirne shealadacha a tugadh isteach in 2022. Tá bearta sa phlean téarnaimh agus athléimneachta chun feabhas a chur ar éifeachtacht an riaracháin phoiblí agus béim ar leith á leagan ar fheabhas a chur ar a sheirbhísí digiteacha. Ag an am céanna, is dúshlán fós é baill foirne ar ardchaighdeán a mhealladh agus a choinneáil. D'fhéadfaí aghaidh a thabhairt air sin ar bhealach struchtúrach trí ghreillí pá speisialta/forlíontacha le haghaidh feidhmeanna agus/nó comhlachtaí sonracha a thabhairt isteach chomh maith le córas dea-shainithe lamháltas mar chuid lárnach den chóras nua bainistithe acmhainní daonna, agus sláine an ghreille pá aontaithe agus méid foriomlán an bhille pá á cosaint ag an am céanna.

(30) I gcomhréir le hAirteagal 19(3), pointe (b) de Rialachán (AE) 2021/241 agus le critéar 2.2 d'Iarscríbhinn V a ghabhann leis, áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta tacar fairsing athchóirithe agus infheistíochtaí a threisíonn a chéile agus atá le cur chun feidhme faoi 2026. Go dtí seo, tá cur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na Gréige faoi lán seoil. Amach anseo, beidh sé tábhachtach leanúint den chur chun feidhme. Thíolaic an Ghréig trí iarraidh ar íocaíocht[24] ar thacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha agus dhá iarraidh ar íocaíocht ar thacaíocht iasachta, rud a chomhfhreagraíonn do 85 gharsprioc agus sprioc sa phlean. Go dtí seo, tá eisíocaíocht fhoriomlán EUR 7 126 mhilliún faighte ag an nGréig[25]. I gcomhréir le hAirteagal 14(6) de Rialachán (AE) 2021/241, an 29 Márta 2023, chuir an Ghréig in iúl go raibh rún aici EUR 5 000 milliún de thacaíocht bhreise iasachta a iarraidh faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta. Tá tús maith curtha ag an nGréig lena plean

[24] Chuir an Ghréig a tríú hiarraidh ar dheontais isteach an 16 Bealtaine 2023 agus tá measúnú an Choimisiúin ar siúl faoi láthair.

[25] I gcás deontas, is é EUR 3 436 mhilliún na méideanna a eisíocadh le haghaidh tacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha (seachas réamh-mhaoiniú) agus is é EUR 3 690 milliún na méideanna a eisíocadh le haghaidh tacaíocht iasachta (seachas réamh-mhaoiniú).

a chur chun feidhme agus tá córas bainistithe agus rialaithe bunaithe aici chun faireachán agus comhordú a dhéanamh ar chur i gcrích tráthúil na n-athchóirithe agus na n-infheistíochtaí. Amach anseo, beidh sé tábhachtach na hiarrachtaí sin a choinneáil ar bun agus a fheabhsú i bhfianaise líon suntasach na n-athchóirithe agus na n-infheistíochtaí atá beartaithe a chur chun feidhme, go háirithe ós rud é go mbeidh gá le dul chun cinn tráthúil maidir le céimeanna éagsúla ullmhúcháin, lena n-áirítear nósanna imeachta soláthair phoiblí, chun roinnt díobh sin a thabhairt chun críche. Tá cur chun feidhme leanúnach an phlean ag brath ar acmhainneacht riaracháin agus cur chun feidhme na gcomhlachtaí cur chun feidhme sannta, lena n-áirítear an riarachán réigiúnach agus áitiúil. Trí chaibidil nua REPowerEU a thabhairt isteach go tapa sa phlean athléimneachta agus téarnaimh, féadfar athchóirithe agus infheistíochtaí breise a mhaoiniú chun tacú le cuspóirí straitéiseacha na Gréige i réimse an fhuinnimh agus an aistrithe ghlais. Ar mhaithe leis an bplean téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme go rathúil, sin agus bearta eacnamaíocha agus fostaíochta eile taobh amuigh den phlean, tá sé tábhachtach i gcónaí údaráis áitiúla agus réigiúnacha, comhpháirtithe sóisialta agus páirtithe leasmhara ábhartha eile a bheith rannpháirteach ar bhonn córasach agus éifeachtach, chun a áirithiú go bhfuil freagracht i leith an chláir oibre beartais fhoriomláin roinnte go forleathan.

(31) D’fhormheas an Coimisiún doiciméid chlársceidealaithe uile na Gréige maidir le beartas comhtháthaithe in 2022. Tá sé ríthabhachtach go rachfar ar aghaidh le cláir an bheartais chomhtháthaithe a chur chun feidhme go tapa sa chaoi gur comhlánú a bheidh iontu ar an bplean téarnaimh agus athléimneachta agus go mbeidh sineirge ann idir iad féin agus an plean sin, an chaibidil REPowerEU san áireamh, ionas go ndéanfar an t-aistriú glas agus digiteach a chur i gcrích, go méadófar an athléimneacht eacnamaíoch agus shóisialta, agus go mbeidh forbairt chríochach chothrom ann freisin sa Ghréig.

(32) Chomh maith leis na dúshláin eacnamaíocha agus shóisialta a dtugtar aghaidh orthu sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, tá roinnt dúshláin bhreise le sárú ag an nGréig i ndáil le cúram fadtéarmach, mapáil chadastrach, beartas fuinnimh agus an t-aistriú glas.

(33) Tá an caiteachas ar chúram sláinte poiblí faoi bhun mheán an Aontais, agus tá na híocaíochtaí neamh-in-aisíoctha a dhéanann othair sa Ghréig ar an dara ceann is airde san Aontas mar sciar de OTI. Tá an córas cúraim sláinte fós dírithe ar an ospidéal, agus tá an caiteachas ar chúram íceach dírithe ar ospidéalú. Ina theannta sin, tá an Ghréig sa chéad áit i measc na mBallstát uile maidir le caiteachas poiblí ar chógais mar sciar de OTI. Tá an caiteachas poiblí ar chúram fadtéarmach agus coisctheach go mór faoi bhun mheán an Aontais, agus níl aon straitéis chuimsitheach náisiúnta i bhfeidhm maidir le cúram fadtéarmach. Chun dul i ngleic leis sin, tá córas cúraim sláinte príomhúil a glacadh le déanaí á chur chun feidhme ag an nGréig chun an spleáchas ar chúram ospidéil a laghdú agus chun éifeachtúlacht na rochtana ar earraí agus ar sheirbhísí cúraim sláinte a mhéadú. Cuirtear bac ar chur i bhfeidhm iomlán an athchóirithe ar chúram sláinte príomhúil mar gheall ar ghanntanas dochtúirí teaghlaigh. Ní leor líon na ndochtúirí teaghlaigh chun an daonra ar fad a chumhdach. Beidh gá le cumhdach leordhóthanach chun córas éifeachtach cuimsitheach bunaithe ar rialú rochtana a thabhairt isteach ina iomláine, córas a reachtófar chun tosú an 1 Meán Fómhair 2023. Chun na críche sin, beidh dreasachtaí níos láidre ríthábhachtach chun cur le líon na ndochtúirí teaghlaigh ar mhaithe le cumhdach iomlán daonra a bhaint amach agus leis an daonra a chlárú chun rochtain leordhóthanach chomhionann ar chúram sláinte a áirithiú don phobal.

(34) Cuirfidh críochnú an chadastair náisiúnta – tionscadal seanbhunaithe – feabhas breise ar thimpeallacht ghnó na Gréige. Faoi dheireadh mhí na Bealtaine 2023, bhí 71 % den mhapáil chadastrach curtha i gcrích, agus bailíodh 25 % eile de chearta maoine agus tá siad á bpróiseáil faoi láthair. Táthar ag súil go mbeidh próiseáil na gceart bailithe curtha i gcrích faoi dheireadh 2023, rud a chuirfeadh an cadastar i gcrích faoi dheireadh na bliana. Maidir leis an aistriú go dtí an ghníomhaireacht nua 'an Cadastar Heilléanach', osclaíodh 12 oifig chadastracha agus 49 mbrainse agus tá siad i mbun oibríochta. Tá sé beartaithe ag an gCadastar Heilléanach na seirbhísí do shaoránaigh a dhigitiú go hiomlán agus cuireann an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta tacaíocht ar fáil chun na clárúcháin agus gníomhais ar chearta maoine uile atá i bhfoirm páipéir faoi láthair a dhigitiú.

(35) D'ainneoin na n-iarrachtaí a rinne an Ghréig freisin i gcomhthéacs na géarchéime fuinnimh, tá an Ghréig fós ag brath go mór ar bhreoslaí iontaise, agus is ionann ola agus gás agus 52 % agus 24 % faoi seach dá meascán fuinnimh in 2021. Chun dlús a chur leis na hiarrachtaí dícharbónaithe, d'fhéadfaí roinnt beart a shaothrú a thuilleadh, ar bearta iad a chuirfeadh leis na hinfheistíochtaí agus na hathchóirithe atá mar chuid de phlean téarnaimh agus athléimneachta na Gréige agus a théann níos faide ná na hinfheistíochtaí agus na hathchóirithe sin. D'fhéadfadh an Ghréig dlús a chur le leathnú an fhuinnimh in-athnuaite trí chreataí dlíthiúla a bhunú agus a thabhairt chun críche chun forbairt an bhonneagair hidrigine in-athnuaite agus na gaoithe amach ón gcósta a chur chun cinn. Tá gá le tuilleadh iarrachtaí chun dlús a chur le forbairt creata reachtaigh agus rialála don bhithmheatán agus chun acmhainneacht táirgeachta iarbhír a dhéanamh den acmhainneacht inbhuanaithe bhithmheatáin atá ar fáil chun allmhairí gáis nádúrtha a fhritháireamh.

(36) Ós rud é go bhfuil níos mó foinsí in-athnuaite fuinnimh comhtháite, beidh gá le tuilleadh infheistíochtaí chun an acmhainneacht stórála agus líonra a mhéadú ar mhaithe le cothromaíocht na heangaí leictreachais a chosaint. D'fhéadfadh comhscéimeanna luacha saothair agus cur chun cinn na gcóras taobh thiar den mhéadar a bheith ina n-uirlisí tábhachtacha chun leathnú tráthúil agus inmharthana na hacmhainneachta stórála a chur chun cinn. D'fhéadfaí idirnaisc bhreise leictreachais le tíortha comharsanachta a fhorbairt chun an gá atá le ciorruithe ar fhoinsí in-athnuaite fuinnimh a sheachaint. Maidir le foinsí fuinnimh in-athnuaite a chur in úsáid a thuilleadh, beidh sé tábhachtach an creat dlíthiúil nua a glacadh in 2022 a fhorfheidhmiú ina iomláine, creat lena simplítear agus lena gcuirtear dlús leis an bpróiseas ceadúnúcháin le haghaidh tionscadail in-athnuaite agus stórála. Ina theannta sin, d'fhéadfadh cur chun cinn scéimeanna féintomhaltais, lena n-áirítear tacaíocht bhreise a thabhairt chun córais fhótavoltacha gréine le ceallraí a shuiteáil, agus pobail fuinnimh borradh a chur faoin inghlacthacht shóisialta maidir le cur in úsáid foinsí in-athnuaite.

(37) D'fhéadfadh an Ghréig raon feidhme agus uaillmhian na mbeart coigilte fuinnimh atá ann cheana a leathnú agus leibhéal ard na bochtaineachta fuinnimh a laghdú. Tháinig laghdú 22 % ar thomhaltas gáis nádúrtha na Gréige sa tréimhse idir Lúnasa 2022 agus Márta 2023, i gcomparáid leis an meántomhaltas gáis le linn na tréimhse céanna sna 5 bliana roimhe sin, laghdú a bhí os cionn na sprice laghdaithe 15 %. D'fhéadfadh an Ghréig leanúint d'iarrachtaí a dhéanamh an t-éileamh ar ghás a laghdú go sealadach go dtí an 31 Márta 2024[26].

[26] Rialachán (AE) Uimh. 2022/1369 ón gComhairle agus Rialachán (AE) 2023/706 ón gComhairle

(38) Dá dtabharfaí isteach ionstraimí airgeadais nua amhail ceantanna éifeachtúlachta fuinnimh, d'fhéadfaí cumhdach na gclár tacaíochta athchóirithe atá ann cheana a dhíriú ar theaghlaigh fhuinneamhbhochta ar bhealach níos éifeachtúla. Tá sciar na méadar cliste sa Ghréig i bhfad taobh thiar de mheán an Aontais (3 % i gcomparáid le 54 %, figiúirí 2021) agus d'fhéadfaí an sciar sin a mhéadú toisc go gcuireann sé ar chumas tomhaltóirí páirt ghníomhach a ghlacadh sa mhargadh agus tacú leis an bhfreagairt don éileamh. Ina theannta sin, maidir le hearnálacha sonracha amhail earnáil an iompair agus earnáil an uisce, tá féidearthacht nach beag ann tuilleadh coigiltis fuinnimh a dhéanamh toisc go bhfuil na hearnálacha sin fós ag brath go mór ar ola.

(39) Tá bacainní san aistriú chuig geilleagar aeráidneodrach á gcruthú ag ganntanais saothair agus scileanna in earnálacha agus i ngairmeacha atá ríthábhachtach don aistriú glas, lena n-áirítear monarú, cur in úsáid agus cothabháil teicneolaíochtaí glan-nialasacha. Chun go laghdófar na ganntanais scileanna agus chun go gcuirfear an cuimsiú sa lucht saothair agus athshannadh an lucht saothair chun cinn, tá sé ríthabhachtach córais oideachais agus oiliúna ar ardchaighdeán a bheith ann a fhreagraíonn d'athruithe ar riachtanais an mhargaidh saothair, chomh maith le bearta spriocdhírithe maidir leis an uas-sciliú agus an t-athsciliú. Chun leas a bhaint as soláthar saothair nach bhfuil leas á bhaint as go fóill, ní mór na bearta sin a bheith inrochtana, go háirithe i gcás daoine aonair agus i gcás na n-earnálacha agus na réigiún is mó a ndéanann an t-aistriú glas difear dóibh. Sa Ghréig, is mó an easpa scileanna glasa san earnáil tógála faoi láthair, rud atá thar a bheith ábhartha don aistriú glas, agus do ghairmeacha sonracha, lena n-áirítear pluiméirí, feisteoirí píopaí agus leictreoirí. Ar deireadh, tá deis ann i gcónaí tuilleadh gníomhaíochta a dhéanamh chun infhostaitheacht daoine óga agus ban a mhéadú. Trí chumais riaracháin na seirbhísí poiblí fostaíochta a mhéadú agus, ag an am céanna, úsáid an chur chuige aonair maidir le cuardaitheoirí poist a leathnú, d'fhéadfaí borradh a chur faoi thorthaí fostaíochta na ngrúpaí sin agus tacú le haistriú réidh cothrom.

(40) I bhfianaise mheasúnú an Choimisiúin, rinne an Chomhairle scrúdú ar an gClár Cobhsaíochta don bhliain 2023 agus léirítear a tuairim[27] i moladh (1) thíos.

(41) I bhfianaise na n-idirnasc dlúth idir geilleagair Bhallstáit an limistéir euro agus a rannchuidiú comhchoiteann le feidhmiú an Aontais Eacnamaíoch agus Airgeadais, mhol an Chomhairle go ngníomhódh Ballstáit an limistéir euro, trína bpleananna téarnaimh agus athléimneachta i measc rudaí eile, chun (i) inbhuanaitheacht fiachais a chaomhnú agus staonadh ó thacaíocht leathan a thabhairt don éileamh comhiomlán in 2023, spriocdhíriú níos fearr a dhéanamh maidir leis na bearta fioscacha arna nglacadh chun tionchar na bpraghsanna arda fuinnimh a mhaolú, agus machnamh a dhéanamh ar bhealaí iomchuí chun an tacaíocht a laghdú de réir mar a laghdaíonn an brú ó thaobh praghsanna fuinnimh de; (ii) infheistíocht phoiblí ard a choinneáil ar bun agus infheistíocht phríobháideach a chur chun cinn chun tacú leis an aistriú glas agus digiteach; (iii) tacú le forbairtí pá a mhaolaíonn an caillteanas ó thaobh cumhacht ceannaigh de agus srian a chur ag an am céanna ar éifeachtaí indíreacha ar an mboilsciú, sin agus tuilleadh feabhais a chur ar bheartais ghníomhacha maidir leis an margadh saothair mar aon le dul i ngleic le ganntanais scileanna; (iv) feabhas a chur ar an timpeallacht ghnó agus a áirithiú go bhfuil an tacaíocht fuinnimh a thugtar do chuideachtaí cost-éifeachtúil, sealadach, agus spriocdhírithe ar ghnólachtaí

[27] Faoi Airteagail 5(2) agus 9(2) de Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ón gComhairle.

inmharthana, agus go bhfuil dreasachtaí le haghaidh an aistrithe ghlais ag baint léi i gcónaí; agus (v) cobhsaíocht mhacrairgeadais a chaomhnú agus faireachán a dhéanamh ar rioscaí, agus leanúint ag an am céanna den obair chun an tAontas Baincéireachta a chur i gcrích. I gcás na Gréige, rannchuidíonn moltaí (1), (2), (3) agus (4) le cur chun feidhme an chéad mholta, an dara moladh, an tríú moladh, an cheathrú moladh agus an chúigiú moladh maidir leis an limistéar euro.

(42) I bhfianaise ghrinn-athbhreithniú an Choimisiúin agus an mheasúnaithe sin, rinne an Chomhairle scrúdú ar an gClár Náisiúnta um Athchóiriú don bhliain 2023 agus ar an gClár Cobhsaíochta don bhliain 2023. Léirítear a cuid moltaí faoi Airteagal 6 de Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 i molta (1) thíos. Na beartais dá dtagraítear i moladh (1), cuidíonn siad le haghaidh a thabhairt ar leochaileachtaí a bhaineann le fiachas rialtais, staid sheachtrach agus iasachtaí neamhthuillmheacha. Cuireann moladh (2) le haghaidh a thabhairt ar mholadh (1). Na beartais dá dtagraítear i moladh (1) , cuidíonn siad le haghaidh a thabhairt ar mhíchothromaíochtaí agus leis na moltaí le haghaidh an limistéir euro a chur chun feidhme, i gcomhréir le haithris 41.

AG MOLADH LEIS SEO go ngníomhódh an Ghréig in 2023 agus 2024 chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

1. Deireadh a chur leis na bearta tacaíochta fuinnimh atá i bhfeidhm faoi dheireadh 2023, agus úsáid á baint as an gcoigilteas gaolmhar chun easnamh an rialtais a laghdú. Dá mba ghá le bearta tacaíochta i ngeall ar mhéaduithe eile ar phraghsanna fuinnimh, déanfaidh an Ghréig a áirithiú go ndírítear na bearta tacaíochta sin ar theaghlaigh agus ar ghnólachtaí leochaileacha a chosaint, go bhfuil siad inacmhainne ó thaobh cúrsaí fioscacha de, agus go gcaomhnaítear dreasachtaí le haghaidh coigilteas fuinnimh.

   Beartas fioscach stuama a áirithiú, go háirithe trí theorainn nach mó ná 2.6 % a chur leis an méadú ainmniúil ar ghlanchaiteachas príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta in 2024.

   Infheistíocht phoiblí a mhaoinítear go náisiúnta a chaomhnú agus ionsú éifeachtach dheontais na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta agus cistí eile de chuid an Aontais a áirithiú, go háirithe chun an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a chothú.

   Le haghaidh na tréimhse tar éis 2024, leanúint de straitéis fhioscach mheántéarmach a shaothrú maidir le comhdhlúthú inbhuanaithe de réir a chéile, mar aon le hinfheistíochtaí agus athchóirithe atá fabhrach d’fhás inbhuanaithe níos airde, chun staid fhioscach stuama mheántréimhseach a bhaint amach.

   Cur leis na hathchóirithe a rinneadh mar chuid den phlean téarnaimh agus athléimneachta, an córas cánachais a dhéanamh níos fabhraí don infheistíocht trí réamhchóras rialaithe cánach a thabhairt isteach, an bonn cánach a mhéadú, lena n-áirítear trí athbhreithniú a dhéanamh ar an struchtúr cánachais atá ann faoi láthair do dhaoine féinfhostaithe, agus comhlíonadh cánach a neartú trí úsáid íocaíochtaí leictreonacha a leathnú. Neamhspleáchas an údaráis riaracháin cánach a chaomhnú agus a mhéadú trína shainordú a leathnú chun a chórais faisnéise agus a acmhainní daonna a fhorbairt agus a bhainistiú. Éifeachtúlacht an riaracháin phoiblí a chosaint agus a áirithiú ag an am céanna gur féidir na scileanna cearta a mhealladh agus comhsheasmhacht leis an eangach pá aontaithe a chaomhnú. Leanúint den laghdú

leanúnach ar iasachtaí neamhthuillmheacha agus feidhmiú mhargadh na n-iasachtaí neamhthuillmheacha tánaisteacha a fheabhsú a thuilleadh.

2. Leanúint de chur chun feidhme seasta an phlean téarnaimh agus athléimneachta agus bailchríoch a chur go pras ar chaibidil REPowerEU d'fhonn tús a chur lena chur chun feidhme go tapa. Acmhainneacht riaracháin leordhóthanach leanúnach a áirithiú i bhfianaise mhéid an phlean. Leanúint ar aghaidh le cur chun feidhme tapa chláir an bheartais chomhtháthaithe, i ndlúthchomhar agus i sineirgíocht leis an bplean téarnaimh agus athléimneachta.

3. Chun rochtain leordhóthanach chomhionann ar chúram sláinte a áirithiú, cur i bhfeidhm céimneach an chreata cúraim sláinte phríomhúil a chur i gcrích agus dreasachtaí níos láidre a ghlacadh ar mhaithe le líon leordhóthanach dochtúirí teaghlaigh a chlárú chun clúdach iomlán daonra agus clárú daonra a bhaint amach. An t-athchóiriú cadastair a thabhairt chun críche trí mhapáil chadastrach agus bunú agus oibriú Ghníomhaireacht an Chadastair Heilléanaigh a chur i gcrích.

4. Spleáchas ar bhreoslaí iontaise a laghdú agus dlús breise a chur le héagsúlú na mbealaí soláthair fuinnimh. Úsáid fuinnimh in-athnuaite a leathnú a thuilleadh trí na creataí dlíthiúla nua don phróiseas ceadúnúcháin agus d'fheirmeacha gaoithe amach ón gcósta a chomhlánú agus a fhorfheidhmiú, gréasán leictreachais agus acmhainneacht stórála a mhéadú, táirgeadh díláraithe fuinnimh in-athnuaite a chur chun cinn, agus creataí reachtacha a chur i bhfeidhm chun hidrigin in-athnuaite agus bithmheatán a tháirgeadh. Dlús a chur le cur i gcrích beart lena bhfeabhsaítear éifeachtúlacht fuinnimh, lena n-áirítear bearta spriocdhírithe do theaghlaigh fhuinneamhbhochta agus méadair chliste a shuiteáil, agus iarrachtaí beartais atá dírithe ar na scileanna is gá don aistriú glas a sholáthar agus a fháil. Tacú le dícharbónú na hearnála iompair, go háirithe trí fheithiclí leictreacha a chur chun cinn.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán